УДК 378.637.016:78 https://doi.org10.31652/3041-1017-2025(5-1)-04

НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ УМІНЬ АНСАМБЛЕВОГО СПІВУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Ван Яньлі

Український державний університет імені Михайла Драгоманова, м. Київ, Україна

Анотація

У статті розкрито наукові підходи до формування умінь ансамблевого співу студентів факультетів мистецтв у процесі вокального навчання. Розкрито поняття «формування умінь ансамблевого співу» як одне з фундаментальних сегментів процесу фахового навчання майбутніх учителя музичного мистецтва, яке є запорукою розвитку вокально-хорової культури, що складає стратегічну мету уроків музичного мистецтва в школі. Виокремлено індивідуально-творчий, системно-ціннісний, трансдисциплінарний, діяльнісний підходи.

Індивідуально-творчий підхід має своєю науковою основою особистісно-орієнтовані параметри фахової діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва. У контексті індивідуально-творчого підходу інтерпретуємо діяльність як продукт особистісної творчості, результат професійного розвитку студентів, творців нового навчального простору. Системно-ціннісний підхід базується на врахуванні системи цінностей в індивідуальній матриці кожного зі студентів, які спрямовують їх до розуміння себе як творця нових ідей і нової дії у вокальній діяльності, направленого на отримання власного нового мистецького результату. Трансдисциплінарний підхід розглядає засоби поєднання протилежностей різноманітних характеристик будь-якого процесу за принципом доповнення, що дозволяє створити таку основу вокальної підготовки, яка забезпечує сформованість компетентності студентів у полі новаторського вирішення завдань на межі знань різних дисциплін. Цей важливий підхід ураховує зміну звичного перебігу вокальної підготовки завдяки відкритості до інтерпретацій, аналізу та трансферу інформації, інструментарію організації різноманітних зворотних зв’язків і передбачення ризиків, спрямованості на отримання нових граней-характеристик, непередбачувано-випадкових якостей, нових ідей та шляхів нової дії. Діяльнісний підхід забезпечує розгляд фахової діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва, що визначається: індивідуальною майстерністю; можливістю оновлення; успішним здійсненням перетворювальної дії; мотивація педагога-новатора на власну діяльність як мобільного процесу оновленого креативного розв’язання навчально-мистецьких задач з метою надання студентам інноваційного інструментарію оригінально-самостійної творчої дії.

Ключові слова: уміння ансамблевого співу, майбутні вчителі музичного мистецтва, індивідуально-творчий, системно-ціннісний, трансдисциплінарний, діяльнісний підходи.

© 2025 Автор(и) Ця робота публікується у відкритому доступі та розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 Licence (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

UDC 821.161.2’06-1.09 https://doi.org10.31652/3041-1017-2025(5-1)-04

SCIENTIFIC APPROACHES TO THE FORMATION OF ENSEMBLE SINGING SKILLS OF FUTURE TEACHERS OF MUSIC ART

Wan Yangli

Dragomanov Ukrainian State University, Kyiv, Ukraine

Abstract

The article reveals scientific approaches to the formation of ensemble singing skills of students of faculties of arts in the process of vocal training. The concept of "formation of ensemble singing skills" is revealed as one of the fundamental segments of the process of professional training of future teachers of musical art, which is the key to the development of vocal and choral culture, which is the strategic goal of musical art lessons at school. Individual-creative, system-value, transdisciplinary, activity approaches are distinguished.

The individual-creative approach has as its scientific basis the personally-oriented parameters of the professional activity of the future teacher of musical art. In the context of the individual-creative approach, we interpret the activity as a product of personal creativity, the result of the professional development of students, creators of a new educational space. The system-value approach is based on taking into account the system of values in the individual matrix of each student, directing them to understand themselves as creators of new ideas and new actions in vocal activity, aimed at obtaining their own new artistic result. The transdisciplinary approach considers the means of combining the opposites of various characteristics of any process according to the principle of complementarity, which allows creating such a basis for vocal training that ensures the formation of students' competence in the field of innovative problem solving at the border of knowledge of different disciplines. This important approach takes into account the change in the usual course of vocal training due to openness to interpretations, analysis and transfer of information, the tools for organizing various feedback and predicting risks, the focus on obtaining new facets-characteristics, unpredictable-random qualities, new ideas and new ways of action. The activity approach provides consideration of the professional activity of a future teacher of musical art, which is determined by: individual skill; the possibility of renewal; the successful implementation of transformative action; motivation of the innovative teacher for his own activity as a mobile process of updated creative solution of educational and artistic tasks in order to provide students with innovative tools for original and independent creative action.

Keywords: ensemble singing skills, future teachers of musical art, individual-creative, system-value, transdisciplinary, activity approaches.

Постановка наукової проблеми. Суспільно-політичні та економічні зміни, перебудова всіх сфер життєдіяльності суспільства в сучасному світі вимагають нових стратегій щодо оновлення національних систем освіти, і, зокрема, мистецької освіти. Саме тому проблема методичної підготовки та формування фахових умінь майбутніх учителів музичного мистецтва стає одним із пріоритетних напрямів модернізації сучасної мистецької освіти. Рівень вихованості, освіти та загальної культури учнів багато в чому залежить від того, яким є вчитель-музикант і наскільки він здатний відповідати вимогам, що ставить перед ним суспільство. Саме тому стратегія розвитку мистецької педагогічної освіти сьогодні передбачає впровадження інноваційних підходів до її змісту та організації. Удосконалення професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва у закладах вищої освіти потребує всебічного розкриття творчого потенціалу студентів факультету мистецтв, розвитку їх талантів і здібностей, формування моральних, духовних якостей, мотиваційно-ціннісних орієнтацій, а також набуття фахових знань і умінь.

© 2025 Автор(и) Ця робота публікується у відкритому доступі та розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 Licence (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Розвиток навичок ансамблевого співу є однією з ключових складових професійної підготовки студентів факультетів мистецтв педагогічних університетів. Це пояснюється тим, що заняття мистецтвом у загальноосвітніх школах вимагають від вчителя музики застосування навичок ансамблевого співу під час вокально-хорової роботи з класом, шкільним вокальним ансамблем або хором. Оскільки успіх у будь-якій діяльності залежить від вміння її виконувати, належний рівень володіння ансамблевим співом у вчителя музики є важливим чинником для розвитку вокально-хорової культури учнів. Саме це становить стратегічну мету уроків музичного мистецтва в загальноосвітній школі.

Вокальні навички та навички ансамблевого співу розвиваються не лише під час індивідуальних занять з курсу «Постановка голосу», але й інтегровані у процес вивчення таких дисциплін, як «Хоровий клас», «Хорове диригування», «Сольфеджіо», «Методика музичного виховання» та «Виробнича педагогічна практика» для студентів-бакалаврів музично-педагогічних вищих навчальних закладів. Для студентів-магістрів, які обирають спеціалізацію викладача вокалу, формування вокальних та ансамблевих навичок відбувається під час вивчення таких дисциплін, як «Практикум з фахової підготовки», «Практикум за кваліфікацією «Вокал», «Камерний спів», «Асистентська практика» та «Виконавський практикум» тощо.

Психолого-педагогічним аспектом формування умінь займались М.Варій, Г.Васянович, О.Вишневський, З.Гіптерс, С.Гончаренко, Т.Довга, О.Нікітіна, Л.Казьміренко, О.Кудерміна, О.Мойсеєва, Г.Костюк, Ян Лі, С.Максимюк, І.Малафіік, І.Мозуль, В.Маляко, О.Олексюк, В.Партола, О.Пєхота М.Ткач М.Ярмаченко та ін. Вокальне навчання майбутніх педагогів-музикантів було предметом досліджень багатьох учених-психологів, мистецтвознавців, практикуючих педагогів, методистів серед яких В.Антонюк, А.Болгарський, А.Козир, І.Колодуб, О.Кошиць, М.Львов, Л.Масол, О.Стахевич, Л.Тоцька, А.Яковлев [4; 10] та багато інших. Професорсько-викладацький склад сучасних вищих навчальних закладів мистецької освіти, які мають музично-педагогічне спрямування, приділяє величезну увагу формуванню у студентів факультетів мистецтв вокальних умінь.

Мета статті полягає у висвітленні наукові підходи до формування умінь ансамблевого співу студентів факультетів мистецтв у процесі вокального навчання. Виокремлені індивідуально-творчий, системно-ціннісний, трансдисциплінарний, діяльнісний підходи дозволяють якнайповніше розкрити сутність означеної проблеми.

Виклад основного матеріалу. У процесі вокальної підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва підпорядкування творчої діяльності розглядається через індивідуально-творчий, ціннісний, трансдисциплінарний та діяльнісний підходи. Поняття «підхід» визначається як метод дії, спрямований на створення цінностей для задоволення потреб. Як зазначає І. Бичко, науковий підхід характеризується особливим способом мислення та пізнання, який формується під впливом певних умов, високого рівня знань, професійної підготовки та цілісного спрямування [2].

Індивідуально-творчий підхід має своєю науковою основою особистісно-орієнтовані параметри інноваційної діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва. У контексті індивідуально-творчого підходу інтерпретуємо діяльність як продукт особистісної творчості, результат професійного розвитку студентів, творців нового вокального навчального простору. Комплексна взаємодія складових означеного процесу сприяє інтенсифікації намагань студентів факультетів мистецтв до опанування засобів, прийомів, методів і організаційних форм інноваційної діяльності.

Запровадження індивідуально-творчого підходу з позиції розуміння індивідуальності як епіцентру творчості (Д. Вууд, Р. Маслоу, К. Роджерс, Б. Твісс, Е. Торренс та ін.) [6; 9; 11; 12] дозволяє розглядати інноваційну діяльність у вокальній підготовці майбутнього вчителя музичного мистецтва у новому вимірі свідомої індивідуальної діяльності, що характеризується: творчістю, відправною базою якої є талант особистості, а також, творчістю, що утворюється внаслідок самореалізації (А. Маслоу) [6, с. 73]; існуванням певного продукту, який можна ідентифікувати як витвір творчого процесу, а також, новаторськими якостями продуктів

© 2025 Автор(и) Ця робота публікується у відкритому доступі та розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 Licence (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

творчого процесу, наділеними індивідуальними рисами особистості та її власного досвіту і бази фахових знань (К. Роджерс) [9]; виконанням будь-яких завдань у творчий спосіб, а також, довготривалих приготувань, зусиль, натхнення, інтуїції, фантазії, творчої уяви, спрямованості на мету діяльності (Е. Торренс) [11]; певним типом творчої активності, самоорганізації, рефлексії, цілеспрямованості дій, критичним оцінюванням і саморегуляцією поведінки навчання та спілкування (Б. Твісс) [12].

Обгрунтування індивідуально-творчого підходу окреслює перспективи вокальної підготовки в рамках професійного становлення майбутнього вчителя музичного мистецтва за умов конструювання навчального інноваційного мистецько-діяльнісного простору, що сприяє підвищенню інтенсивності творчого самовиявлення студентів за рахунок створення навчального мистецько-інноваційного хабу для реалізації творчого потенціалу студентів факультетів мистецтв університетів. Універсальні ознаки індивідуально-творчого підходу у вокальній підготовці виявляються в сприянні до творчості як здатності майбутнього вчителя музичного мистецтва самовдосконалюватися шляхом конструювання нової стратегії власної дії, по новому осмислювати роль інтуїції в генеруванні нових ідей, ураховувати важливість передбачення й прогнозування для ефективного здійснення фахової діяльності.

У рамках індивідуально-творчого підходу оптимізуються вимоги до педагога, який керується принципами індивідуально-творчого підходу до кожного студента, спрямований на впровадження в навчальну практику новітніх інноваційних методик для забезпечення: формування інтелектуального потенціалу студентів (здатності збирати, обробляти потоки навчальної мистецької інформації, генерувати нові власні ідеї подальших дій); акумулювати інтелектуально-активний простір для генерації нового знання; активувати умови для перетворення знань студентів в інновації; узгоджувати фактори для забезпечення впровадження новацій студентів у навчальний процес постановки голосу.

Системно-ціннісний підхід (від гр. «systema» – ціле, складене з частин, об’єднання та «цінність» з точки зору відповідності потребам особистості) [2] базується на врахуванні системи цінностей в індивідуальній матриці кожного студентів, спрямуванні їх до розуміння себе як творця нових ідей і нової дії у вокальній діяльності, спрямованого на отримання власного нового мистецького результату. Водночас цей підхід є одним із основних інструментів для дослідження майбутнім учителем музичного мистецтва наявного стану впорядкованості начального вокального простору з подальшим конструюванням та врахуванням системи причинно-наслідкових зв'язків в ідеях та діях, спрямованих на його інноваційне перетворення. Важливим чинником системно-ціннісного підходу є можливість розглядати вокальну підготовку через призму спрямування майбутнього вчителя музичного мистецтва до інновацій, створення нової цінності як уміння, закладеного в освітній проєкт «Майбутнє освіти та навичок. Освіта 2030 OECD», яке виявляється в створенні нової цінності та здатності відповідально впроваджувати інновації.

У даному контексті вартий уваги науковий погляд Т. Калюжної на ціннісні базиси інноваційної діяльності, якими, на думку вченої, є: рівноправність традицій і творчості, які мають перебувати у постійному діалозі та співпраці; монізм і плюралізм ціннісних систем, особистість – міра речей, творець власних цінностей для себе; емоційна насиченість педагогічного процесу, цілеспрямованість на творче пізнання; вихід на інтеграцію науки і практики [89, с. 90]. Водночас, системно-ціннісний підхід сприяє розгляду вокальної підготовки через окуляр комплексу мистецьких цінностей, що вбирають в себе різноманіття музично-виконавських еталонів, культурно-смакових переконань, що дозволяє «перетворювати ідеї та почуття в образи, звуки, рухи та інші форми вираження, завдяки спілкуванню та висловлюванню, що в комплексі здатне змінювати наше сприйняття світу» (Е. Джефферсон) [10].

Трансдисциплінарний підхід розглядає засоби поєднання протилежностей різноманітних характеристик будь-якого процесу за принципом доповнення, що дозволяє створити таку основу вокальної підготовки, що забезпечує сформованість компетентності студентів у полі новаторського вирішення завдань на межі знань різних дисциплін. У зв’язку з цим, Л. Бобик, М. Ткач, О. Олексюк та

© 2025 Автор(и) Ця робота публікується у відкритому доступі та розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 Licence (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

ін. визначають, що «фахова підготовка студентів факультетів мистецтв потребує впровадження низки нових підходів, визначальними рисами яких є міждисциплінарний синтез знань, методологічна плюралістичність, поліваріантність пошукових векторів, міжпредметні зв'язки, посилення інтеграційної взаємодії тощо» [10]. Трансдисциплінарний підхід щодо процесу навчання студента здійснювати інноваційну дію на факультетах мистецтв університетів ураховує зміну звичного перебігу вокальної підготовки завдяки відкритості до інтерпретацій, аналізу та трансферу інформації, інструментарію організації різноманітних зворотних зв'язків і передбачення ризиків, спрямованості на отримання нових граней-характеристик, непередбачувано-випадкових якостей, нових ідей та шляхів нової дії.

Реалізація трансдисциплінарного підходу в системі мистецької освіти сприяє формуванню у студентів нового типу мислення, характерними ознаками якого, згідно Г. Бевз є «створення із розрізнених дисциплінарних сфер єдиної площини евристичного, аксіоматичного узгодження наукового мислення у вивченні предметного поля» [1, с. 31]. Орієнтація майбутнього вчителя музичного мистецтва на пошук інформації з метою дослідження ситуативно-виконавської та комунікативно-інтегративної проблематики навчального диригентсько-хорового простору виступає інструментом для: виявлення в різних дисциплінах мистецько-академічного циклу специфічних знань, подібних елементів, понять, закономірностей, явищ; комбінування й синтез отриманої інформації в якісно нову цілісність; проєктування етапності процесів та їх якісно-нового змістовного наповнення для інноваційного впорядкування навчального простору; цілеспрямованість на ефективність і результативність. На думку В. Ребухи, предметні межі розчиняються, коли студент, під час розв'язування професійних завдань, спирається на особистісні знання, навички і вміння з кількох предметних дисциплін та може здійснити критичну оцінку власно використаних міжпредметних знань [3, с. 63].

Трансдисциплінарний підхід дозволяє розглядати формування готовності майбутнього вчителя музичного мистецтва до інноваційної діяльності у процесі вокальної підготовки як процес розв'язання навчальних проблем завдяки актуалізації знань з окремих дисциплін як джерела поповнення об'єму інформації в конкретному навчальному завданні. Цей підхід сприяє розвитку інтелектуального потенціалу студента, розширює розуміння ним ефективних механізмів інноваційної діяльності, дає змогу сконцентрувати знання з різних навчальних дисципліни в напрямку отримання нового знання, нового досвіду, нової дії, нових результатів, а також, оцінити якість власної інноваційної діяльності у процесі вокальної підготовки.

Схиляючись до думки, що вокальної підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва є наскрізним процесом самореалізації, який передбачає оперативний зворотний зв'язок на основі діагностики проміжних і фінальних результатів, вважаємо, що технологічний підхід забезпечує сконцентрованість педагогічних зусиль на досягнення студентами успіху, введення ними інноваційних здобутків у власну навчально-мистецьку діяльність, спрямовує до досягнення високого рівня професійної майстерності, що є потужним фактором процесу формування готовності майбутнього вчителя музичного мистецтва до інноваційної діяльності.

Діяльнісний підхід дозволяє розглядати специфіку інноваційної діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва, що визначається: індивідуальною майстерністю; можливістю оновлення; успішним здійсненням інноваційної перетворювальної дії; мотивація педагога-новатора на власну діяльність як мобільного процесу оновленого креативного розв'язання навчально-мистецьких задач з метою надання студентам інноваційного інструментарію оригінально-самостійної творчої дії. Адже, згідно Л. Ребухи, основними складовими освітньої інноватики є: створення освітніх інновацій; процес прийняття, розуміння, оцінки та інтерпретації нової дії; досвід практичного втілення інновацій у навчальній діяльності [3, с. 54].

Доречно підкреслити, що інноваційна діяльність, розробка моделі бажаного творчого пошуку, узгодження й оновлення діяльнісної стратегії в рамках етапів і термінів досягнення результатів інноваційної діяльності; добір оригінальних засобів її ефективної реалізації на сьогодні є одним із провідних напрямів в освіті,

© 2025 Автор(и) Ця робота публікується у відкритому доступі та розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 Licence (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

зокрема в мистецькій освіті. У науковій літературі (Л. Галіціна, І. Підласий, Л. Пироженко, О. Пометун, Г. Сиротенко та ін.) інновація досліджується як специфічна діяльність, спрямована на якісну зміну як суб'єктів навчання так і навчальних об'єктів. Тому сутність використання діяльнісного підходу проявляється в креативному застосуванні цінних інноваційних ідей у конкретних умовах вокальної підготовки. Цей підхід дозволяє активізувати інтелектуально-творчий потенціал майбутнього вчителя музичного мистецтва, стимулювати генерацію нових ідей, підпорядковувати новації навчальним цілям, знаходити ефективні форми, прийоми, засоби для здійснення продуктивного процесу постановки голосу та отримання оригінального результату фахової діяльності.

Діяльнісний підхід дозволяє розглядати вирішення вокальних завдань за допомогою інноваційної діяльності у комплексі розв'язання нестандартних завдань комунікативного технологічного, виконавського, творчого, управлінського рангу. Ці завдання потребують як організаційно-творчого так і інноваційного впорядкування, адже інноваційний процес є комплексною діяльністю з формування, використання, поширення та введення нового, створення нових діяльнісних практик.

Орієнтація на діяльнісний підхід передбачає введення в навчальний вокальний процес інноваційних алгоритмів дії від вихідного стану осмислення й продукування ідей покращання якості наявних характеристик через створення моделі, наповненої інноваційним змістом до практичного втілення інноваційної дії з результативним ефектом оновлення. Форма фахової діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва передбачає впровадження нововведення на творчо-діяльнісній основі з урахуванням специфіки взаємодії складових вокального процесу.

У рамках діяльнісного підходу до формування готовності майбутнього вчителя музичного мистецтва до фахової діяльності передбачена активна позиція педагога, спрямована на забезпечення інноваційного навчального клімату, що сприяє психологічній розкутості та сконцентрованості студентів на шляхах самореалізації в інноваційній діяльності, зокрема на таких як: самостійний саморозвиток, ентузіазм у починаннях; зміщення ціннісно-цільових установок у напрямку інноваційної реконструкції; оновлення характеристик «Я-образу»; проєктування нової моделі творчої взаємодії; готовність впроваджувати нові способи інноваційної діяльності у зміст фахової підготовки.

У **висновках** варто підкреслити, що визначення основних напрямів дослідження, поставлених у статті, стало можливим завдяки окресленню теоретико-методологічних основ. До них належать індивідуально-творчий, системно-ціннісний, трансдисциплінарний та діяльнісний підходи. Ці підходи характеризують концептуальні засади професійної діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва у процесі вокальної підготовки та створюють теоретичну базу для аналізу та поглибленого дослідження особливостей готовності студентів мистецьких факультетів до вокально-сценічної діяльності.

© 2025 Автор(и) Ця робота публікується у відкритому доступі та розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 Licence (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Список використаних джерел

1. Бевз Г. М. Трансдисциплінарний підхід у психологічних дослідженнях реформи освіти як складного явища. Вісник післядипломної освіти: зб. наук. праць. Серія «Соціальні та поведінкові науки». Київ, 2022. Випуск 22(51). С. 28-46, С. 31. Режим доступу: http://umo.edu.ua/socialjni-ta-povedinkovi-nauki-vipuski/zbirnik-naukovikh-pracj-visnik-pisljadiplomnoji-osviti-serija-socialjni-ta-povedinkovi-nauki-vipusk-2251-2022. Дата звернення 17, 06. 2023
2. Бичко І. В. Філософський енциклопедичний словник. Київ: Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України: Абрис, 2002. 742 с.
3. Інноваційні технології навчання в умовах модернізації сучасної освіти: монографія / за наук. ред. д. пед. н., проф. Л. З. Ребухи. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 143 с.
4. Козир А. В. Федоришин В. І. Вступ до акмеології мистецької освіти: навч.-методич. посіб. Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2012. 263с.
5. Kuutti Kari. Activity theory, transformation of work, and information systems design. Perspectives on activity theory. Publisher Cambridge University Press, 1999. pp. 360-376.
6. Maslow A. H. Religions, values and peak-experiences. New York: Free Press of Glencoe, 1961. 208 p.
7. Nardi B. A. Activity theory and human computer interaction. Context and Consciousness: Activity Theory and Human-Computer Interaction. Cambridge, Massachusetts: The MIT Press. 1996. pp. 1-8
8. Rockefeller S. C. John Dewey: Religious Faith and Democratic Humanism. New York : Columbia University Press, 1994. 683 p.
9. Rogers Carl. El camino del ser. Madrid : Publisher : Editorial Kairós, May 25, 2007. 200 p.
10. Tkach M., Oleksiuk O., Bobyk L. Non-linear thinking strategies in post-non-classical higher art education: A synergistic concept Scientific Herald of Uzhhorod University, Series “Physics”, 2024. T. 55. Режим доступу: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/49211/1/M_Tkach_O_Oleksiuk_%20NLTSPCHAE_FMMH_KMMO.pdf Дата звернення 20.05. 2024
11. Torrance E. P. The Nature of Creativity as Manifest in its. Testing Sternberg R.J. Cambridge: Cambridge Univ. Press, 1988, p. 32-75
12. Twiss B. C. Managing technological innovation. London : Longman, 1980. 240 p.

References

1. Bevz G. M. Transdisciplinary approach in psychological research of educational reform as a complex phenomenon. Bulletin of postgraduate education: collection of scientific works. Series "Social and behavioral sciences". Kyiv, 2022. Issue 22(51). P. 28-46, P. 31. Access mode: http://umo.edu.ua/socialjni-ta-povedinkovi-nauki-vipuski/zbirnik-naukovikh-pracj-visnik-pisljadiplomnoji-osviti-serija-socialjni-ta-povedinkovi-nauki-vipusk-2251-2022. Access date 17, 06. 2023
2. Bychko I. V. Philosophical encyclopedic dictionary. Kyiv: Institute of Philosophy named after Hryhoriy Skovoroda of the NAS of Ukraine: Abrys, 2002. 742 p.
3. Innovative teaching technologies in the context of modernization of modern education: monograph / edited by Dr. Pedagogical Sciences, Prof. L. Z. Rebukha. Ternopil: ZUNU, 2022. 143 p.
4. Kozyr A. V. Fedoryshyn V. I. Introduction to acmeology of art education: teaching and methodical manual. Kyiv: Publishing House of the National Polytechnic University named after M.P. Dragomanov, 2012. 263 p.
5. Kuutti Kari. Activity theory, transformation of work, and information systems design. Perspectives on activity theory. Publisher Cambridge University Press, 1999. pp. 360-376.
6. Maslow A. H. Religions, values and peak-experiences. New York: Free Press of Glencoe, 1961. 208 p.
7. Nardi B. A. Activity theory and human computer interaction. Context and Consciousness: Activity Theory and Human-Computer Interaction. Cambridge, Massachusetts: The MIT Press. 1996. pp. 1-8.

© 2025 Автор(и) Ця робота публікується у відкритому доступі та розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 Licence (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

8. Rockefeller S. C. John Dewey: Religious Faith and Democratic Humanism. New York : Columbia University Press, 1994. 683 p.
9. Rogers Carl. El camino del ser. Madrid : Publisher : Editorial Kairós, May 25, 2007. 200 p.
10. Tkach M., Oleksiuk O., Bobyk L. Non-linear thinking strategies in post-non-classical higher art education: A synergistic concept Scientific Herald of Uzhhorod University, Series "Physics", 2024. Т. 55. Режим доступу: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/49211/1/M_Tkach_O_Oleksiuk_%20NLTSPCHAE_FMMH_KMMO.pdf Дата звернення 20.05. 2024.
11. Torrance E. P. The Nature of Creativity as Manifest in its. Testing Sternberg R.J. Cambridge: Cambridge Univ. Press, 1988, p. 32-75.
12. Twiss B. C. Managing technological innovation. London : Longman, 1980. 240 p. .

Про авторів

Ван Яньлі, аспірантка Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, м. Київ, Україна
e-mail: yangyang@ukr.net

About the Authors

Wan Yangli, PhD student at the Dragomanov Ukrainian State University, Kyiv, Ukraine, e-mail: yangyang@ukr.net

© 2025 Автор(и) Ця робота публікується у відкритому доступі та розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 Licence (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)